

$\mathbb{Q}a8$ nebo $\mathbb{Q}d8$: 1.- $f1\mathbb{Q}$. 2. $\mathbb{Q}g2$, resp. 1.- $f1\mathbb{Q}$ 2.e3.

Skladba 299 je Frantovým zatím posledním velkým turnajovým úspěchem. Černý střelec kryje pole b7 a d7, pokus o odvázání černého jezdce následovaný jeho tahem na černé pole ale vásne jednak na volných polích c5 a d5, jednak na patových nástrahách (bílá dáma jezdce váže svou prostou přítomnosti na šachovnici). Možný tah černého jezdce je proto třeba pečlivě připravit. Nejdříve bílý na chvíli uvolní $\mathbb{Q}a2$: 1. $\mathbb{Q}b2 \mathbb{Q}a3$ (protože $\mathbb{Q}b5$ nemůže brát z b2) 2. $\mathbb{Q}a1+$ (dvojšach od $\mathbb{Q}$ i $\mathbb{Q}$) $\mathbb{Q}a4$ 3.g7 $\mathbb{Q}b1$ (střelec už není vázaný bílou věží d2 přes a1) 4. $\mathbb{Q}f6+$ $\mathbb{Q}a2$ 5. $\mathbb{Q}b2 \mathbb{Q}a3$ 6. $\mathbb{Q}c2+ \mathbb{Q}a4$ (podobný manévr je využitý k vylepšení pozice bílé věže) 7. $\mathbb{Q}c4$ (okamžité 7. $\mathbb{Q}c5$ by byl pat) $\mathbb{Q}b1$ 8. $\mathbb{Q}c5+$ $\mathbb{Q}a2$ 9. $\mathbb{Q}d5 \mathbb{Q}xf6#$ (matuje z b8). Účelem mysteriózního tahu g7 bylo vzít černému možnost hrát gxf6.

Václav Kotěšovec oslaví v červenci své šedesátiny

Jiří Jelínek

Generace problémistů, k níž se hlásím, v posledních letech nabízí oslaviny i zamýšlení u příležitosti „kulatých“ narozenin řady z nás. V nejbližší době si tak připomeneme, že nás mily Václav oslaví 29. 7. 2016 své šedesátiny.

Jubilant se narodil v rodině Václava Kotěšovce a Jarmily, rozené Šedivé. Je vnukem Rudolfa Šedivého s pohnutými osudy, viz www.wikipedia.cz, heslo „Rudolf Šedivý“ s podrobnostmi o politickém procesu jeho dědečka. Vystudoval přírodovědné gymnázium se zaměřením na matematiku a fyziku s maturitou v r. 1976, účastnil se matematických olympiád. Baví ho fotografování, je vásnívým houbařem. Profesi je programátorem. Věnuje se objevům v teoretické matematice, zejména hledání asymptotických vzorců pro posloupnosti celých čísel, jako autor a šéfredaktor přispívá do encyklopédie „On-Line Encyclopedia of Integer Sequences“. Patří ke špičkovým světovým skladatelům zejména se zaměřením na exošach.

S oslavencovou tvorbou jsem se poprvé setkal a nové jméno nad diagramem (sám jako začínající skladatel) zaznamenal v r. 1970 v Šachovém umění. První osobní setkání na soustředění skladatelů v Roudnici nad Labem v r. 1978 následovalo o pár let později. Od té doby už uplynulo hodně vody ve Vltavě a našich setkání bylo bezpočet. Konala se za každého režimu a je tomu tak dodnes. Naše každoměsíční pražské schůzky jsou vždy příjemné, živé a veselé, plné inspirace a nabité energií. I díky Václavovi, zajímavým ukázkám z jeho tvorby, jeho osobnímu přínosu, odborným znalostem a podnětným diskusím nad nějakým konkrétním tématem či problémem.

Nemám ambici hodnotit dosavadní a velmi rozsáhlé Václavovo dílo v oblasti kompozičního šachu, spíše chci jen připomenout některá data a milníky jeho odborného životopisu. Zámrně uvádíme „odborného“, protože kompoziční šach je u Václava trvale spojen s využíváním počítačové techniky, znalostí programů i jejich tvorbou, přičemž podstatnou roli v tom všem hraje perfektní schopnost analytického a logického myšlení i špičková znalost vysoké matematiky, což vše je podepřeno darem nadstandardního IQ. A přidejme k tomu Václavovu pracovitost, že právo zapálenost s výkonem až „do roztrhání těla“, ano, nechtěně někdy i za cenu zdravotních potíží, a ochotu podělit se s námi ostatními o výsledky svého snažení, abychom si mohli učinit úplnější představu o elánu a úsilí našeho oslavence objevovat nové, neznámé obzory a tvrdě pracovat ve prospěch celosvětové šachové kompozice.

Václav publikoval od r. 1970 do současnosti asi 3000 skladeb, z toho přes 95 % tvoří exoproblemy. Asi 550 skladeb získalo vyznamenání, z toho je cca 160 cen. Velmi úspěšné výsledky dociluje průběžně v albech FIDE, v nichž figuruje (do r. 2012) 42 jeho skladeb. V žebříčku úspěšnosti mezi českými skladateli bodujícími v albech FIDE zatím stojí na 7. místě hned za I. Mikanem. Přirozeným výsledkem jubilantovy tvůrčí činnosti a rozsáhlého přehledu o světové tvorbě je zisk titulu mistra FIDE v šachové kompozici v r. 1996, mezinárodního mistra FIDE v šachové kompozici v r. 2005 a mezinárodního rozhodčího FIDE v r. 2010. V roli

rozhodčího již posuzoval skladby ve více než stovce skladatelských soutěží, v exoddělení Alba FIDE 2010-2012 působil jako jeden ze tří rozhodčích, od roku 2009 každoročně rozhoduje jako jeden ze sedmi rozhodčích soutěž Wenigsteiner-JahresPreis.

Nesmírně rozsáhlá je Václavova publikační činnost. Výčet dosavadních 18 vydaných knih a brožur uvádíme na konci článku. Po období do r. 2006, kdy knihy Václav vydával klasicky „na papíře“, přechází od r. 2007 na elektronickou formu s tím, že některé tituly byly v omezeném počtu výtisků k dispozici též fyzicky. Pět let (v letech 1985-1990) působil v Šachovém umění jako redaktor exoproblémů. Dlouhodobě spolupracuje se Šachovou skladbou, pro kterou mj. testuje korektnost dlouhých skladeb či zpracovává originály v odděleních pomocníků a exoproblémů.

O činnosti oslavence coby počítačového expertsa a tvůrce programů nejlépe hovoří jubilantovy stránky, které spravuje od r. 2000 na nynější adresu www.kotesovec.cz. Nejen podle mého názoru, ale i vzhledem k počtu návštěv, blížícímu se číslu 900 tisíc, si troufám tvrdit, že uvedené stránky patří k tomu nejlepšímu na světě s touto šachovou specializací, co existuje. Široký obsahový záběr jeho stránek (jsou to např. novinky, elektronické časopisy, vybrané soutěže, aktualizované databáze šachových skladeb, doporučené stránky, články VK a jiných autorů, nejlepší knihy VK, matematické články, řešící programy, seznam stránek jiných autorů, obsáhlý archiv české a zahraniční naskenované literatury a časopisů atd.) dává tušit, kolik stovek hodin bylo nutno vynaložit na jejich podání ve stávající podobě. Václav pravidelně stránky aktualizuje a věnuje se jim s velkou péčí. Ošetřuje archiv staré i novější šachové literatury, časopisů a novin se šachovými hlídkami s cílem zachránit pro budoucí generace co nejvíce z toho, co bylo v minulosti v kompozičním šachu vytvořeno a publikováno. Spolupracuje při tom s dalšími nadšenci a následovníky. Je to trvalá práce, již si váží všichni ti, kteří si mohou ke studiu stahovat cenné šachové tituly mnohdy jinak nedostupné. A věřte, že tato služba je opravdu ve světě velmi využívána!

Václavovy stránky jsou jeho nejlepší vizitkou, nastaveným zrcadlem, tím, co dokázal až dosud přinést do pokladnice světového kompozičního šachu. Kdo si je otevře (např. jen těch historických poznatků a faktů soustředěných na jednom místě) a věnuje jím hodinu dvě časů, tak brzy zjistí, jak moc je o spoustu věcí obohacen. Kdo tak snad ještě nikdy neučinil, nezbývá než doporučit, nebudeť zklamán!

Je toho mnoho, co zejména v oblasti exošachu Václav dosud dokázal, což lze nakonec z jeho stránek též dobrě vysledovat. Zmínil bych z mnoha příkladů jeho zcela unikátní přínos v exostudiích, kde svou tvůrčí metodou položil základní kameny teorie exokoncovek. O nich ostatně pojednává i jeho publikace *Exokoncovky – nové výsledky 2008*. Připomínám jen, že Václav vypsal ke svému jubileu soutěž (C 29. 7. 2016) pro studie s exokameny, o čemž jsme již informovali v ŠS č. 129 X/2015 na str. 3360.

Nechci opakovat vše, co již je o Václavovi známo z jiných pramenů, odkazuju na ŠS č. 92 VII/2006 na článek od I. Skoby *Václav Kotěšovec 50* na str. 2143-2147 a na ŠS č. 100 VII/2008 na jubilantův medailonek na str. 2396-2397. Domnívám se, že čtenáře zaujmě i jiná Václavova celoživotní záliba, totiž matematické řady a objevy. Matematika se šachem úzce souvisí a umožňuje hledat řešení složitých šachových problémů. Jeho knihy *Využití teorie grafů v šachových ulohách* nebo *Neohrožující se kameny* jsou vhodným příkladem. Čist tyto knihy ale běžný smrtelník nedokáže, nebude jím rozumět. Václav uvádí v komentáři ke druhé knize, že je nutná „dílké znalost lineární algebry, diferenčních rovnic, vytvářejících funkcí a mocninných řad“. Upřímně řečeno: pro mne – se dvěma semestry matematiky na vysoké škole – kdy jsem při jejím studiu mnohdy téměř „potil krev“, jsou tyto pojmy vesměs „španělskou vesnicí“ ☺!

Václav má už z mládí zvláštní vztah k tzv. celočíselným sekvencím. Nalezl stovky nových tzv. asymptotických vzorců, případně opravil nepřesnosti ve vzorcích jiných špičkových matematiků. Jeho zásluhy oceňuje matematické společenství i v USA, kde je považován za špičkového expertsa, na něhož se v dané specializaci světoví matematici obracejí jako na konzultanta svých odborných záležitostí. Zatím nevyužil žádné z pozvánek navštívit některý

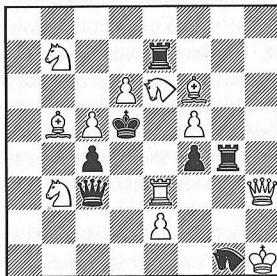
z matematických kongresů v USA, kam je pravidelně zván od roku 2012, a tak bych mu moc přál, aby takovou budoucí příležitost nepromeškal.

Česká Wikipedie přináší o jubilantovi fakta na stránce www.wikipedie.cz, heslo „Václav Kotěšovec“. Mimo jiné se tu uvádí, že „Václav Kotěšovec byl v roce 2004 uveden mezi 2000 nejvýznamnějších žijících intelektuálů ve světě v 21. století.“ Dodatečná gratulace!

Za českou úlohářskou obec Ti, milý Václave, přeji, aby se Ti dalo profesně i v osobním životě, aby Ti hodně a ještě více sloužilo zdraví, abys byl i nadále hlubokou studničí dalších skvělých šachových nápadů a měl pořád hodně pozitivní energie. A přeji Ti i tu cestu na kongres do USA! A za nás všechny, kdo Tě znají – když ne osobně, tak minimálně z Tvé tvorby či z Tvých stránek – Ti děkuji za dosavadní práci ve prospěch kompozičního šachu u nás i ve světě!

Závěrem nabízím devět vynikajících Václavových skladeb vybraných jím samým i s jeho fundovanými komentáři, tak jak to vidí sám jubilant. Udelejte si čas a prožijte dotecky exofantasticku...

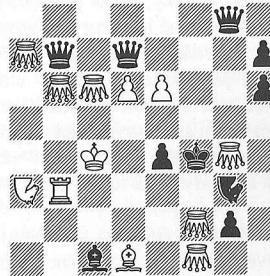
Václav Kotěšovec 6. cena Die Schwalbe 2008

#2 růže $\mathbb{W}e6\mathbb{W}g1$ (12+7)

C+ B) madrasi 300

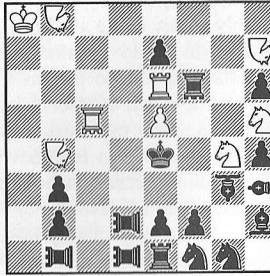
Václav Kotěšovec F1701 The Problemist 3/1997

#2 tátos $\mathbb{W}a3\mathbb{W}g3$ (12+10)

C+

Václav Kotěšovec p. zm. Pat a Mat 2009

#2 tátos $\mathbb{W}b4, b8, h7$ (9+18)
věž. cvrček $\mathbb{W}c5\mathbb{W}f6$
dababa $\mathbb{W}b1, d1, d2$

301 C+ B) anti-andernach 302

300 Cyklická záměna 3 matů.

	1.- $\mathbb{W}f3$	1.- $\mathbb{W}c7$	1.- $\mathbb{W}xa5$
A)	1. $\mathbb{Q}7a5!$ 2. $\mathbb{Q}c6\#$ 2. $\mathbb{W}xf3\#$ 2. $\mathbb{W}xc7\#$ 2. $\mathbb{W}e5\#$ 1. $\mathbb{Q}3a5?$ $\mathbb{W}a1!$		
B)	1. $\mathbb{Q}3a5!$ 2. $\mathbb{Q}c6\#$ 2. $\mathbb{W}c7\#$ 2. $\mathbb{W}e5\#$ 2. $\mathbb{W}f3\#$ 1. $\mathbb{Q}7a5?$ $\mathbb{W}xb3!$		

V ortodoxním šachu vycházejí po obranách černou růží, věží a dámu maty bílou dámou, růží a věží, přičemž škodlivým motivem je vždy zrušení krytí matového pole. V pozici B váznou maty z pozice A na přímém zparalyzování bílých šachujících kamenů: 1.- $\mathbb{W}f3$ 2. $\mathbb{W}xf3??$ $\mathbb{W}xe3!$, 1.- $\mathbb{W}c7$ 2. $\mathbb{W}xc7??$ $\mathbb{W}xe2!$ (paralyzuje přes e2-g3-h5-g7-e8-c7), 1.- $\mathbb{W}xa5$ 2. $\mathbb{W}e5??$ $\mathbb{W}xe6!$. Po obranách však černé kameny ztráť možnost paralyzace odchodem z příslušných linii, a proto vycházejí maty: 1.- $\mathbb{W}f3$ 2. $\mathbb{W}c7\#$ (černá růže již nemůže paralyzovat z e2 a současně se zparalyzovaly $\mathbb{W}e7$ a $\mathbb{W}e3$, takže černá věž už nemůže brát na c7), 1.- $\mathbb{W}c7$ 2. $\mathbb{W}e5\#$ (černá věž již nemůže paralyzovat z e6 a současně se zparalyzovaly $\mathbb{W}c3$ a $\mathbb{W}h3$, takže černá dáma už nemůže brát na e5), 1.- $\mathbb{W}xa5$ 2. $\mathbb{W}f3\#$ (černá dáma již nemůže paralyzovat z e3 a současně se přes g1-h3-g5-e6 zparalyzovaly růže $\mathbb{W}g1$ a $\mathbb{W}e6$, takže černá růže už nemůže brát na f3).

Zajímavým zpestřením je i výběr úvodníku v každé z pozic. V pozici A váznou 1. $\mathbb{Q}3a5?$ na jemné obraně 1.- $\mathbb{W}a1!$, odkud černá růže napadá pole c6 přes a1-c2-d4-c6, přičemž si ale zachová kontrolu nad polem f3, takže mat dámou není možný. V pozici B naopak nelze 1. $\mathbb{Q}7a5?$ pro 1.- $\mathbb{W}xb3!$, kdy je zrušeno krytí pole c5 zparalyzováním bílé růže $\mathbb{W}e6$ (v pozici A to nevadilo, růže kryla c5 dál). Úloha byla vybrána do Alba FIDE 2007-2009 (G155).

301 Cyklická záměna 4 vazeb na prstencové šachovnici spojená s cyklickou záměnou 4 matů.

1.- $\mathbb{W}gxg4$	1.- $\mathbb{W}bxg4$	1.- $\mathbb{W}dxg4$	1.- $\mathbb{W}a4$
1. $\mathbb{Q}b5+?$	2. $\mathbb{W}ff3\#$	2. $\mathbb{W}f3\#$	2. $\mathbb{W}cf3\#$
1. $\mathbb{Q}d5+!$	2. $\mathbb{W}f3\#$	2. $\mathbb{W}cf3\#$	2. $\mathbb{W}ff3\#$

Řešení vyšlo v The Problemist 5/1997 na str. 203 s tímto komentářem: „4-cycle over try and key, generated by wK moving into cyclic self-pins, each released in turn by a pinning Black piece moving to parry check. Beautiful geometry of two focal points on the Anchor Ring, and beautifully constructed; a great find.“ Rozhodčí Ronald Turnbull však tehdy tuto skladbu vůbec nevyznamenal, jiný názor ovšem pak měli rozhodčí Alba FIDE 1995–1997 (Jevsejev, Petkov a Tura), kam se dostala jako G93 (str. 449). Reprodukována byla též v Cyclone (č. 592), v Problemesis 19/2001 a v 3. českém albu (č. 84), kde byla s 9,5 bodu nejlepší skladbou v tomto oddělení.

302 Cyklická záměna 6 matů. Všechny maty jsou navíc na stejném poli!

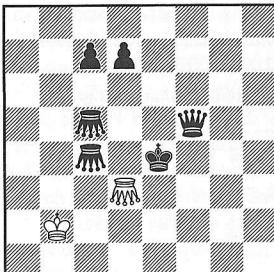
	1.- $\mathbb{W}d3$	1.- $\mathbb{W}f3$	1.- $\mathbb{W}d4$	1.- $\mathbb{W}f4$	1.- $\mathbb{W}e3$	1.- $\mathbb{W}f5$
A)	1. $\mathbb{W}xe7!$ 2. $\mathbb{W}4xf6\#$ 2. $\mathbb{W}hxf6\#$ 2. $\mathbb{W}8xf6\#$ 2. $\mathbb{W}hxf6\#$ 2. $\mathbb{W}gxf6\#$ 2. $\mathbb{W}xf6\#$					
B)	1. $\mathbb{W}xe7!$ 2. $\mathbb{W}hxf6\#$ 2. $\mathbb{W}8xf6\#$ 2. $\mathbb{W}hxf6\#$ 2. $\mathbb{W}gxf6\#$ 2. $\mathbb{W}xf6\#$ 2. $\mathbb{W}4xf6\#$					

V ortodoxním šachu je 6 polí kolem černého krále (s výjimkou d5 a e5) v každém tahu blokováno vždy různými černými kameny, což umožní maty bílými kameny, které tato pole musely kryt. V anti-andernašském šachu se kameny po tahu bez braní změní na bílé, takže tato pole již neblokují, ale jako bílé kameny nyní kryjí vždy jedno jiné pole v matové síti. Vztah polí, na která vstupují černé kameny, a polí, která kryjí, vytváří cyklus. Celkem 6 bílých maticích kamenů, které matí tahem na f6, je rozestaveno tak, že každý z nich kryje právě jedno z těchto šesti polí. Varianty podrobně: 1.- $\mathbb{W}d3$ 2. $\mathbb{W}hxf6\#$, dababa $\mathbb{W}d1$, která blokovala d3, kryje nyní f3 (to kryje $\mathbb{W}h7$), 1.- $\mathbb{W}f3$ 2. $\mathbb{W}8xf6\#$, $\mathbb{W}g1$, který blokoval f3, kryje nyní d4 (to kryje $\mathbb{W}b8$), 1.- $\mathbb{W}d4$ 2. $\mathbb{W}hxf6\#$, dababa $\mathbb{W}d2$, která blokovala d4, kryje nyní f4 (to kryje $\mathbb{W}h5$), 1.- $\mathbb{W}f4$ 2. $\mathbb{W}gxf6\#$, fers $\mathbb{W}g3$, který blokoval f4, kryje nyní e3 (to kryje $\mathbb{W}g4$), 1.- $\mathbb{W}e3$ 2. $\mathbb{W}exf6\#$, $\mathbb{W}f1$, který blokoval e3, kryje nyní f5 (to kryje věžový cvrček $\mathbb{W}c5$, vyjde bateriový mat), 1.- $\mathbb{W}f5$ 2. $\mathbb{W}4xf6\#$, alfil $\mathbb{W}h3$, který blokoval f5, kryje nyní d3 (to kryje tátos $\mathbb{W}b4$). Rozhodčí Klaus Wenda (kterého si jinak velmi vážím) bohužel této skladbě udělil pouze pochvalnou zmínku a velkou satisfakci pak pro mě bylo, že se úloha dostala do Alba FIDE 2007-2009 (G95), kde získala 9 bodů (Crisan 2,5, Lörinc 3,5, Loustau 3).

303 I. 1.d5 $\mathbb{Q}b3$ 2. $\mathbb{W}e5$ $\mathbb{W}a3$ 3.c5 $\mathbb{Q}c2$ 4. $\mathbb{W}d4+$ $\mathbb{W}d2$ 5. $\mathbb{W}e4$ $\mathbb{W}d6\#$, II. 1.d6 $\mathbb{W}d7$ 2.c6 $\mathbb{W}g4$ 3. $\mathbb{W}e5+$ $\mathbb{Q}c2$ 4. $\mathbb{W}d5$ $\mathbb{W}d7\#$, III. 1. $\mathbb{W}e5$ $\mathbb{W}b5$ 2. $\mathbb{W}c6$ $\mathbb{Q}c3$ 3. $\mathbb{W}d6$ $\mathbb{W}d4$ 4. $\mathbb{W}e7$ $\mathbb{W}g5$ 5. $\mathbb{W}e6$ $\mathbb{W}d8\#$. Trojnásobné exaktní echo s posunem 8 kamenů. V Albu FIDE 2001-2003 (G151).

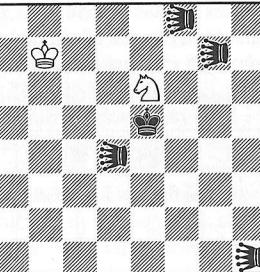
304 I. 1. $\mathbb{W}c3$ 2. $\mathbb{W}f6$ 3. $\mathbb{W}f5$ 4. $\mathbb{W}f4$ 5. $\mathbb{W}e4$ 6. $\mathbb{W}c4$ 7. $\mathbb{W}e5$ 8. $\mathbb{W}g7$ 9. $\mathbb{W}d6$ 10. $\mathbb{W}c6$ 11. $\mathbb{W}e7$ 12. $\mathbb{W}f7$ 13. $\mathbb{W}g8$ 14. $\mathbb{W}g6$ 15. $\mathbb{W}h6$ 16. $\mathbb{W}h7$ 17. $\mathbb{W}h8$ $\mathbb{W}f8\#$, II. 1. $\mathbb{W}h8$ 2. $\mathbb{W}d6$ 3. $\mathbb{W}d7$ 4. $\mathbb{W}a7$ 5. $\mathbb{W}e7$

Václav Kotěšovec
4. cena Pat a mat 2003

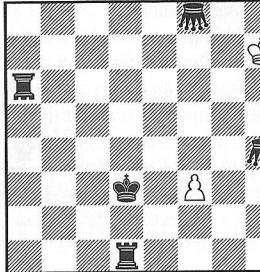
H#5 3.1.1... (2+6)
C+ 303

Václav Kotěšovec
5. cena Pat a mat 2012

SH#17 3 řešení (2+5)
C+ klokan d4, f8, g7, h1 304

Václav Kotěšovec
spec. cena StrateGems 2013

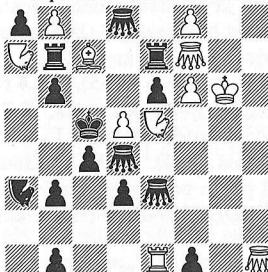

SH=17 2 řešení (2+5)
C+ věžový cvrček a6 305

6. ♕e8 7. ♜d8 8. ♜c8 9. ♔f7 10. ♜f6 11. ♜g5 12. ♜h4 13. ♔f5 14. ♜g4 15. ♔g6 16. ♜h5 17. ♜h6 ♜f4#, III. 1. ♔d5 2. ♜a8 3. ♜e4 4. ♜c4 5. ♜b4 6. ♜d5 7. ♔d6 8. ♜a3 9. ♔d5 10. ♜c4 11. ♜c3 12. ♜b2 13. ♜a1 14. ♜b3 15. ♜b5 16. ♜a4 17. ♜a5 ♜c5#. Zkonstruoval úlohu s trojnásobným echem, kde všechna 3 řešení mají stejnou délku a postupy jsou přitom jednoznačné, je konstrukčně velmi náročné. Občas se to ale podaří. Do Alba FIDE 2010-2012 se dostala přímo z WCCI, kde získala 8,5 bodu.

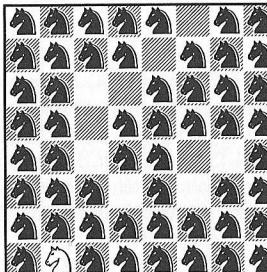
305 I. 1. ♜b1 2. ♜b4 3. ♜a3 4. ♜a2 5. ♜e3 6. ♜e2 7. ♜f2 8. ♜e1 9. ♜g3 10. ♜g2 11. ♜h2 12. ♜h3 13. ♜h4 14. ♜h5 15. ♜h4 16. ♜h3 17. ♜h4 ♜h6=, II. 1. ♜e3 2. ♜d6 3. ♜c5 4. ♜e7 5. ♜e2 6. ♜f4 7. ♜e4 8. ♜f5 9. ♜g6 10. ♜h6 11. ♜g4 12. ♜g5 13. ♜h4 14. ♜h3 15. ♜h5 16. ♜h4 17. ♜g4 f4=. Tato skladba obsahuje sice echo „jen“ dvojnásobné, ale poschoďové. Komentáře řešitelů: „An amazing determination of moves. I do not understand how to compose such problems“ (Radovan Tomašević), „A masterpiece, worth an award“ (Wilfried Seehofer). Rozhodčím při Krasimir Gandev (StrateGems 74/2016, str. 60-61): „A difficult series-mover in Kotěšovec style. It is amazing how the author has managed to achieve the correct order of moves in this remarkable echo opus!“

Václav Kotěšovec
1. p. zm. Problemlad 1985

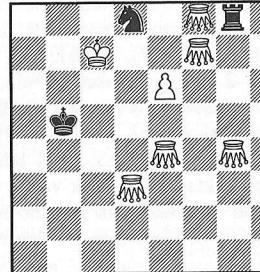
H=7 prstencová šachovnice (11+15) 306

Václav Kotěšovec
22 Šachové umění 3/2009

SD=53 (1+53) + (7+3)
C+ 307

Václav Kotěšovec
2. cena 45. TT feenschach 1985

308

306 1.b5 ♜f2 2. ♜ed7 ♜c7+ (cvrček šachuje přes pěšce c4) 3. ♜c3 ♜f7 4. b4 ♜e5+ (šach věží po linii h5-a5) 5. ♜b5 ♜ae1+ (přes c8, šach je odtažný od ♜f2!) 6. ♜8b6 ♜a7 (přes pole g1-h8-a7) 7. exd5+ ♜g7==. Cyklická výměna polí 5 bílých kamenů: ♜c7, ♜a7, ♜e1, ♜e5, ♜f7, cyklická vazba 10 kamenů: ♜b5 → ♜c7 → ♜c3 → ♜e1 → ♜d7 → ♜f7 → ♜b7 → ♜a7 →

■d4 → ♜e5 → ♜b5. Tato dvojpatrová úloha na prstencové šachovnici jistě není pro každého a i jen přehrání řešení může být náročné. Nejnáročnější na představivost je zřejmě vazba černé věže b7 tátoshem f7 (přes pole f7-g5-h3-a1-b7).

307 1. ♜xa3 2. ♜xb5 3. ♜xa7 4. ♜xc8 5. ♜xb6 6. ♜xa8 7. ♜xc7 8. ♜xe8 9. ♜xg7 10. ♜xh5 11. ♜xg3 12. ♜xh1 13. ♜xf2 14. ♜xh3 15. ♜xg1 16. ♜xe2 17. ♜xc1 18. ♜xa2 19. ♜xc3 20. ♜xa4 21. ♜xb2 22. ♜xd1 23. ♜xe3 24. ♜xd5 25. ♜xb4 26. ♜xa6 27. ♜xb8 28. ♜xd7 29. ♜xe5 30. ♜xf7 31. ♜xh8 32. ♜xg6 33. ♜xh4 34. ♜xg2 35. ♜xe1 36. ♜xc2 37. ♜xa1 38. ♜xb3 39. ♜xa5 40. ♜xb7 41. ♜xd8 42. ♜xe6 43. ♜xd4 44. ♜xf5 45. ♜xh6 46. ♜xg8 47. ♜xf6 48. ♜xh7 49. ♜xg5 50. ♜xe4 51. ♜xd2 52. ♜xf1 53. ♜xh2=. Příklad využití teoretické matematiky v šachových úlohách. V řešitelské soutěži Šachového umění úlohu vyřešilo celkem 8 (!) řešitelů, přičemž je jisté, že si nemohli pomoci počítačem, protože žádný z běžných řešitelských programů ji nedokáže v rozumném čase vyřešit. Jeden z úspěšných řešitelů, Eduard Omasta, dostal navíc 5 prémiových bodů za excelentní čtyřstránkový rozběr s diagramy.

308 1.e7! ♜xf8 2.exf8 ♜e6+ 3. ♜d6! ♜xf8 4. ♜f5 ♜h7 5. ♜g6 ♜f6 6. ♜e6! a vyhraje, 5.- ♜g5 6. ♜h5! ♜c4 7. ♜e5! a vyhraje. Exostudie s echovými pozicemi s chycením černého jezdce, ve které je během řešení aplikován teoretický objev Václava Kotěšovce z roku 1977 (potvrzený pak ještě i počítači v roce 2013), že 4 cvrčci společně s králem jsou na šachovnici 8x8 proti samotnému králi vyhrávajícím materiálem. Rozhodčí Michael Pfannkuche prezentoval tuto studii pak i ve své přednášce na 36. kongresu Stálé komise FIDE v Bratislavě v roce 1993 s upozorněním na nečekané možnosti, které studiím poskytují exokameny. Dostala se i do Alba FIDE 1983-1985 (č. 932 na str. 339). Tato exostudie je současně i pozváním do skladatelské soutěže k šedesátinám Václava Kotěšovce.

Seznam jubilantovy dosavadní literatury:

- V. Kotěšovec: Rekordy v Platzwechselcirce (I. a II. díl, vl. nákladem, Praha 1996)
- V. Kotěšovec, J. Brada, J. Beasley, M. Dragoun: Exoproblémy dr. Zdeňka Macha (vl. nákladem, Praha 1996)
- V. Kotěšovec: Kotěšovec 40 (vl. nákladem, Praha 1996)
- V. Kotěšovec: Rekordy v Kölner kontakt šachu (vl. nákladem, Praha 1997)
- V. Kotěšovec: 500 trojnásobných ech v pomocných úlohách (vl. nákladem, Praha 1998)
- V. Kotěšovec: Echo ve vícetahovém pomocném matu (vl. nákladem, Praha 2002)
- V. Kotěšovec, M. Dragoun: Výsledek jubilejního turnaje Kotěšovec 50 (vl. nákladem, Praha 2006)
- V. Kotěšovec: Cyklická vazba – 30 let (elektronicky PDF, Praha 2007)
- V. Kotěšovec: Exokoncovky – nové výsledky 2008 (elektronicky PDF, Praha 2008)
- V. Kotěšovec: 234 mých nejlepších šachových úloh (elektronicky PDF + vl. nákladem, Praha 2008)
- V. Kotěšovec: Využití teorie grafů v šachových úlohách (elektronicky PDF + vl. nákladem, Praha 2009)
- V. Kotěšovec: Rekordy v maximálních a minimálních (elektronicky PDF, Praha 2009)
- V. Kotěšovec: Neohrožující se kameny (elektronicky PDF, Praha 2010)
- V. Kotěšovec: Exodvojatažky 2008-2010 (elektronicky PDF + vl. nákladem, Praha 2011)
- V. Kotěšovec: Neohrožující se kameny – 4. rozšířené vydání (elektronicky PDF, Praha 2011)
- V. Kotěšovec: Neohrožující se kameny – 6. rozšířené vydání (elektronicky PDF, Praha 2013)
- V. Kotěšovec: Exokoncovky na šachovnici n x n (elektronicky PDF, Praha 2013)
- V. Kotěšovec: Rekordy v 5-kamenových pomocných matech s exokameny (elektronicky PDF, Praha 2013)